

Tehnoloogiaõpetus

Kodundus

Käsitöö

VI klass

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Tehnoloogiaõpetuse, käsitöö ja kodundusega taotletakse, et õpilane:

- väärtustab kultuuripärimust ja toimetulekut mitmekultuurilises maailmas;
- omandab tehnoloogilise kirjaoskuse, sh arendab tehnoloogiaalaseid teadmisi ja oskusi ning tunneb rahulolu praktilisest eneseteostusest;
- oskab seostada inimest ja teda ümbritsevat ning analüüsida tehnoloogia mõjusid keskkonnale;
- lahendab loovalt ülesandeid, valdab ideede kujustamise oskust ja leidlikkust toodete loomisel;
- arvestab eetilisi, esteetilisi ja jätkusuutlikke tõekspidamisi;
- valdab sõbralikkust ja koostööoskust ning töötahet;
- omandab teadmisi ja oskusi, käsitsedes erinevaid materjale, töövahendeid ja töötlemisviise;
- suudab rakendada teoreetilisi teadmisi praktiliste ülesannete lahendamisel;
- järgib tööprotsessis ohutuid töövõtteid ning kõlbelisi käitumisnorme;
- teab tervisliku toitumise vajalikkust;
- lähtub toitu valides ja valmistades tervisliku toitumise põhimõtetest;
- tunnetab oma võimeid ning töötab vastavalt nendele;
- tunneb rõõmu ja rahuldust töö tegemisest;
- õpib vaatlema, tundma ja hindama esemelist keskkonda;
- tunneb ning kasutab mitmesuguseid materjale ja töövahendeid ning lihtsamaid töötlemisviise;
- mõtleb välja loovaid lahendusi ja oskab neid lihtsalt teostada;
- töötab ohutult üksi ja koos teistega;
- hoiab puhtust kodus ja koolis ning täidab isikliku hügieeni nõudeid;
- hoolib oma kodukoha ja Eesti kultuuritraditsioonidest.

Õppesisu ja õpitulemused

Teema	Õppesisu	Õpitulemused 6.klassi õpilane ...
Tehnoloogia igapäevaelus	Tehnoloogia olemus. Süsteemid, protsessid ja ressursid. Tehnoloogia ja teadused. Tehnoloogia, individ ja keskkond.	<ul style="list-style-type: none">• mõistab tehnoloogia olemust ja väärtustab tehnoloogilise kirjaoskuse vajalikkust igapäevaelus;• toob näiteid süsteemide, protsesside ja ressursside kohta;

	<p>Struktuurid ja konstruktsioonid. Transpordivahendid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • loob seoseid tehnoloogia arengu ja teadussaavutuste vahel; • seostab tehnoloogiaõpetust teiste õppeainetega ja eluvaldkondadega; • iseloomustab ja võrdleb erinevaid transpordivahendeid ning energiaallikaid; • kirjeldab ratta ja energia kasutamist ajaloos ning nüüdisajal; • kirjeldab inimtegevuse ja tehnoloogia mõju keskkonnale; • valmistab töötavaid mudeleid praktilise tööna. kirjeldab tehniliste seadmete ja tehnika arenguloo kujunemist ning selle olulisemaid saavutusi.
<p>Disain ja joonestamine</p>	<p>Eskiis. Lihtsa toote kavandamine. Tehniline joonis. Jooned ja nende tähendused. Mõõtmed ja mõõtkava. Piltkujutis ja vaated. Lihtsa mõõtmestatud tehnilise joonise koostamine ja selle esitlemine. Leiutised. Disain. Disaini ajalugu. Disaini elemendid. Toote viimistlemine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab joonte tähendust joonisel, oskab joonestada jõukohast tehnilist joonist ning seda esitleda; • teab ja kasutab õpiülesannetes lihtsamakoelisi disaini elemente; • disainib lihtsaid tooteid, kasutades selleks ettenähtud materjale; • märkab probleeme ja pakub neile omanäolisi lahendusi; • osaleb õpilasepäraselt uudse tehnoloogilise protsessi loomises, mis on seotud materjalide valiku ja otstarbeka töötlusviisi leidmisega; • mõistab leiutiste osatähtsust tehnoloogia arengus, teab inseneri elukutse iseärasust ja leiutajate olulisemaid saavutusi.
<p>Materjalid ja nende töötlemine</p>	<p>Materjalide liigid (puu, metall, plastid, elektroonika komponendid jne) ja nende omadused. Materjalide töötlemise viisid (märkimine, saagimine jne) ning töövahendid (tööriistad ja masinad). Levinumad käsi- ja elektrilised tööriistad. Puurpink. Materjalide liited. Tervisekaitse- ja tööohutusnõuded töötlemises, ohutud töövõtted.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tunneb põhilisi materjale, nende olulisemaid omadusi ja töötlemise viise; • valib ja kasutab eesmärgipäraselt erinevaid töötlusviise, töövahendeid ja materjale; • suudab valmistada jõukohaseid liiteid; • valmistab mitmesuguseid lihtsaid tooteid (sh mänguasju); • kasutab õppetöös puurpink ja lihvmasinat; • analüüsib ja hindab loodud toodet, sh esteetilisest ja rakenduslikust küljest; • annab tehtud ülesande või toote kvaliteedile oma hinnangu; • mõistab ja arvestab kaaslaste erinevaid tööoskusi;

		<ul style="list-style-type: none"> teadvustab ning järgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid.
Kodundus		
Toit ja toitumine	<p>Toiduained ja toitained. Tervisliku toitumise põhitõed. Toidupüramiid. Toiduainerühmade üldiseloomustus: teravili ja teraviljasaadused, piim ja piimasaadused, aedvili, liha ja lihasaadused, kala ja kalasaadused, munad, toidurasvad. Toiduainete säilitamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> teab erinevaid toiduainerühmi ning tunneb neisse kuuluvaid toiduaineid ja nende omadusi, hindab oma toitumisharjumuste vastavust toitumisõpetuse põhitõdedele ning teeb ettepanekuid tervislikumaks toiduvalikuks; teadvustab hügieenireeglite järgimise vajadust köögis töötades; koostab koos kaaslastega tööplaani, lepib kokku tööjaotuse, täidab ülesande, hindab rühma töötulemust ja igäihte rolli tulemuse saavutamisel;
Töö organiseerimine ja hügieen	<p>Isikliku hügieeni nõuded köögis töötades. Toidu ohutus. Nõude pesemine käsitsi ja masinaga. Köögi korrashoid. Tööde järjekord toitu valmistades. Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine, hooliv ja arvestav käitumine. Ühise töö analüüsimine ja hindamine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> kasutab mõõtenõusid ja kaalu ning oskab teisendada mahu- ja massiühikuid; valib töövahendid ja seadmed töö eesmärgi järgi ning kasutab neid ohutusnõudeid arvestades; valmistab lihtsamaid tervislikke toite, kasutades levinumaid toiduaineid ning külm- ja kuumtöötlemistehnikaid; katab toidukorra järgi laua, valides ning paigutades sobiva lauapesu, -nõud ja –kaunistused; peab kinni üldtuntud lauakommetest ning hindab laua ja toitude kujundust;
Toiduvalmistamine	<p>Retsept. Mõõtühikud. Töövahendid köögis. Ohutunõuded. Toiduainete eeltöötlemine, külm- ja kuumtöötlemine. Võileivad. Kuumtöötlemata magustoidud. Külmad ja kuumad joogid. Kartulite, munade ja makaronitoodete keetmine. Toor- ja segasalatid. Külmad kastmed. Teraviljatoidud.</p>	<ul style="list-style-type: none"> teeb korrastustöid, kasutades sobivaid töövahendeid; oskab lugeda pakendiinfot; teab jäätmekäitluse põhimõtteid ja oskab jäätmeid sorteerida ning käitub keskkonnahoidliku tarbijana; analüüsib oma taskuraha kasutamist; suhtub kaaslastesse heatahtlikult ning arvestab teiste arvamust.
Lauakombed	Lauakombed ning lauakatmise tavad ja	

	erinevad loomingu- ja võimalused. Lauapesu, lauanõud ja lauakaunistused. Sobivate nõude valimine toidu serveerimiseks.	
Kodu korrashoid	Puhastus- ja korrastustööd. Kodutööde planeerimine ja jaotamine. Töövahendid.	
Tarbijakasvatus	Tulud ja kulud pere eelarves, taskuraha. Arutelu raha kasutamise ja säästmise üle. Tarbijainfo (pakendiinfo). Teadlik ja säästlik tarbimine. Energia ja vee säästlik tarbimine. Jäätmete sortimine.	
Käsitöö		
Vahendid: jäme suure silmaga nõel, jäme heegelnõel, jämedad kudumisvardad, õmblusnõelad, nõöpnõelad, õmblusniit, joonlaud, seep, käärid, õmblusmasin.		
Tikkimine	Töövahendid ja sobivad materjalid. Tarbe- ja kaunistuspisted. Üherealised ja kaherealised pisted. Mustri kandmine riidele. Töö viimistlemine.	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab tekstiileset kaunistades ühe- ja kaherealisi pisteid; • seab õmblusmasina töökorda, traageldab ning õmbleb lihtõmblust ja palistust; • lõikab välja ja õmbleb valmis lihtsama eseme; • mõistab täpsuse vajalikkust õmblemisel ning järgib seda oma töös; • heegeldab ja koob põhisilmuseid ning tunneb mustrite ülesmärkimise viise ja tingimärke; • heegeldab ja koob lihtsa skeemi järgi.
Heegeldamine	Töövahendid ja sobivad materjalid. Põhisilmuste heegeldamine. Edasi-tagasi heegeldamine. Heegelkirjade ülesmärkimise viisid. Skeemi järgi heegeldamine. Ringheegeldamine. Motiivide heegeldamine ja ühendamine. Heegeldustöö viimistlemine.	
Kudumine	Töövahendid ja sobivad	

	materjalid. Silmuste loomine. Parem- ja pahempidine silmus. Ääresilmused. Kudumi lõpetamine. Lihtsa koekirja lugemine. Kudumi viimistlemine ja hooldamine.	
Õmblemine	Töövahendid. Täpsuse vajalikkus õmblustöös. Õmblemine käsitsi ja õmblusmasinaga. Õmblusmasina niiditsamine. Lihtõmblus. Äärestamine. Palistused. Lõike paigutamine riidele, õmblusvarud. Õmblustöö viimistlemine.	

Projektitöö

- Õpilane vormistab ühest 5.klassis tehtud tööst projektitöö.
- Projektitööd võivad olla nii käsitööst, kodundusest kui ka tehnoloogiaõpetusest.
- Projektitöös lisandub praktilisele osale teema teoreetiline kirjeldus.

Projektitöö õpitulemused

Õpilane

- teadvustab end rühmatöö, projektitöö ja teiste ühistöös toimuvate tegevuste liikmena;
- osaleb aktiivselt erinevates koostöö- ja suhtlusvormides;
- leiab iseseisvalt ja/või koostöös teistega ülesannete ning probleemide lahendeid;
- valmistab üksi või koostöös teistega ülesande või projekti lahenduse;
- suhtub kaaslastesse heatahtlikult ja arvestab teiste tööalaseid arvamusi;
- kujundab, esitleb ja põhjendab oma arvamust;
- väärtustab töö tegemist, sh selle uurimist ja omandatud tagasisidet.